

Svend Auken umboðaði danska Javnaðarflokkinn á summarstevnunni hjá Javnaðarflokkinum um vikuskiftið. Sosialúrin hefur skift orð við hann, og fara vit í komandi blöðum at frætta meira frá honum

EIRIKUR LINDENSKOV
SVEINUR TRÖNDARSON

Svend Auken er tann mest royndi danski politikarinn, sum í dag hefur sæti í Fólkatínginum.

Hann hefur sitið sum fólkatíngsmaður í samfull 27 ár, og tað er longri, enn nakar annar av hinum 178 fólkatíngsmonnum hava sitið. Svend Auken varð valdur í Fólkatíngið í 1971, og tá var hann 28 ára gamal.

Av tí at Svend Auken er hann, ið hefur sitið longst í Fólkatínginum, er tað hann sum setur tingið, hvørja ferð tað verður sett av nýggjum. Í Føroyum er tað hinvegin elsti maður á tingi, sum setur løgtingið.

– Eg plagi altíð at siga við starvsfelagarnar, at um eg verði sitandi, til eg verði 70, skal eg seta tingið 20 ferðir afturat, sigur Svend Auken skemtandi. Og hann leggur afturat, at tá er eingin ávís talutið tillutað honum, so hann kann halda so langa røðu, sum hann vil...

Krúnprinsurin hjá Anker Jørgensen

Svend Auken er júst fyltur 55 ára gamal. Hann er samfelagsfrøðingur og undirvísti á lærða háskúlanum í Árhús, áðrenn hann varð valdur í Fólkatíngið.

Men síðani 1971 hefur hann ikki røkt sitt borgarlíga starv, men verið í politikki burturav.

– Eg havi higartil klárað meg gjøgnum 11 fólkatíngsval og havi sitið í øllum javnaðarstjórnunum síðani 1977, sigur Svend Auken.

Umframt metið, sum tann í Fólkatínginum, sum hefur sitið longst, so eigur hann eisini metið sum tann í

Svend Auken hefur drúgv- ar politiskar royndir - og fleiri politisk met. Ikki einans er hann við sínum tveimum metrum hægsti fólkatíngsmaðurin, hann er tann av fólkatíngsmonnum í dag, sum hefur sitið longst. Hann var fyrstu ferð varldu á tingi í 1971. Hann er eisini tann í fólkatínginum, sum hefur sitið longst sum ráðharri. Tað hefur hann gjørt í 11 ár. Umframt hetta er hann tann av heimsins umhvørvisráðharrum, sum hefur sitið longst í sessinum - í út við seks ár

Fólkatínginum í dag, sum hefur sitið longst sum ráðharri.

Svend Auken sat í fimm ár í stjórnun hjá Anker Jørgensen - tá sum arbeiðsmálaráðharri, og hann hefur sitið í útvið seks ár sum umhvørvisráðharri hjá Poul Nyrup Rasmussen.

Og fyri at tað ikki skal vera lygn, so hefur Svend Auken enn eitt met:

Hann er tann umhvørvisráðharrin í heiminum í dag, sum hefur sitið longst í embætti.

Formaður í fimm ár

Tá Anker Jørgensen legði frá sær sum formaður í danska Javnaðarflokkinum

í 1987, varð Svend Auken valdur til formann. Hann hevði kortini ikki eydnuna við sær sum formaður, tí miðflokkarnir vildu ikki í stjórn við honum sum forsætisráðharra, og tiskil klárði borgarlíga minniluta-stjórnin hjá Poul Schlüter seg gjøgnum valni í 1988 og 1990 við at varðveita stjórnarvaldið.

A eykalandsfundi hjá danska Javnaðarflokkinum í 1992 stillaði næstformaðurin, Poul Nyrup Rasmussen upp ímóti Svend Auken, og hann vann sum kunnugt valið.

Tá Poul Nyrup Rasmussen í januar 1993 kundi skipa stjórnin, eftir at Schlüter

er mátti leggja frá sær av nógvi umtalaða Tamilálínum, gav hann Svend Auken sessin um umhvørvismálaráðharri - og hefur hann røkt hetta starv síðan.

Hóast krúnprinsur hjá Anker Jørgensen, so náddi hann ikki forsætisráðharrasessin. Men hann gavst ikki - tók valið til eftirtekta, og sigur seg ongur trupulleikar hava av at skula arbeiða undir Poul Nyrup Rasmussen.

Heimsins drúgvasti umhvørvisráðharri

Tað er í dag ikki vanligt, at ráðharrar sita á somu ráðharrastovu í so nógvi ár, sum Svend Auken hefur sitið í

umhvørvismálaráððnum. Annað hvørt verða teir fluttir - ella vilja teir sleppa at flyta. Men Svend Auken er fegin um at vera umhvørvisráðharri.

– Um tú ætlar tær at náa úrslitum á altjóða stóði sum umhvørvisráðharri, so krevur tað, at tú vinnur tær álít millum aðrar av heimsin umhvørvisráðharrum. Tað klárar tú ikki eftir einum ella tveimum árum - serliga ikki, tá tú kemur frá einum so lítlum landi, sum Danmark. Tey sambond, tú skapar tær, kann eingin annar arva frá tær. Nú eg havi sitið so leingi í hesum starvi, eri eg komin at kenna rættuliga vil til starvið eins og eg eisini er væl kendur millum starvsbrøður mínar, sigur Svend Auken.

Hann vísir eisini á, at ein umhvørvismálaráðharri úr eitt nú Onglandi, Fraklandi ella USA per definitiún hevur stórt vald og stóra ávirkan.

Væl nøgdur við at vera umhvørvisráðharri

– Men vit sum koma frá teimum smáa londunum mugu líkasum arbeiða okkum fram, sigur hann.

– Eg trívist tí rættuliga væl í hesum starvi, og eg kundi ikki hugsað mær at skula skift ráðharrastovu, sigur Svend Auken.

Hóast Svend Auken mátti lúta - og lata Poul Nyrup Rasmussen formanssessin í danska Javnaðarflokkinum í 1992, so valdi hann ikki at gevast - men tók av tilbøðnum um at gerast umhvørvismálaráðharri hjá Poul Nyrup Rasmussen

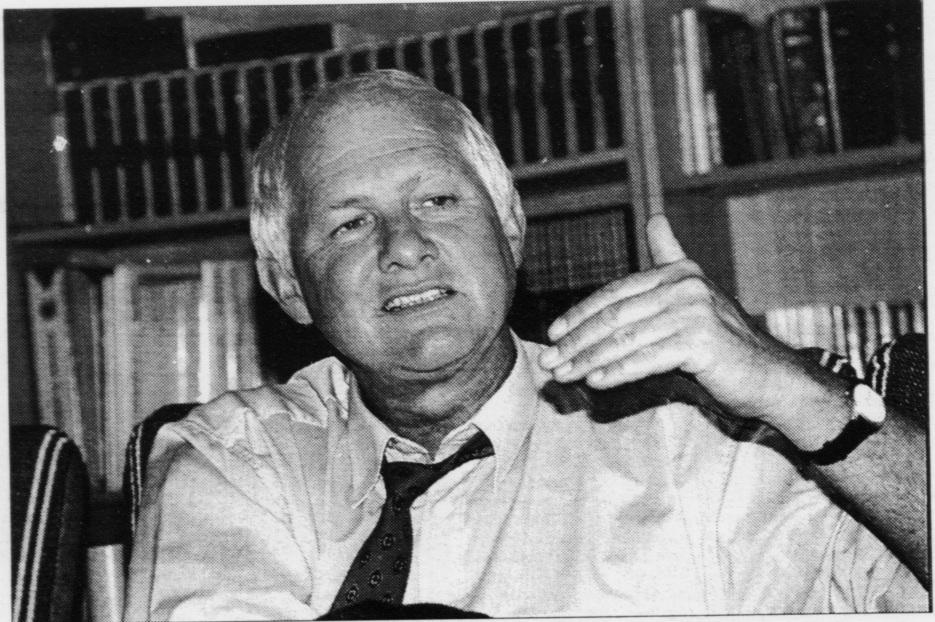
– Men vandin er so sjálvandi, at tú stóðgar upp. onkur segði mær, tá eg var útnevndur sum umhvørvisráðharri, at eg bara bleiv parkeraður - at hetta ikki var ein ráðharrastova, sum hevði nakað upp á seg. Hesum eri eg púra ósamdur í. Hetta er eitt starv, har tú hefur við menniskju og framtíðina at gera, sigur hann og leggur dent á, at umhvørvismálaráðið er ein sera víttfevnandi ráðharrastova.

– Tú skal minnast til, at vit hava við umhvørvisvernd at gera, við náttúruvernd, við skógirnar, mentannarmiðni, friðingar og varðveitingar av gomlum bygningum, við alla planlegging, við el-veitingina, við varandi orku, alt við Norðsjógvin, við grønlandsku undirgrundina, vit samstarva eisini við tykkum føroyingar um víðurskifti, sum hava við undirgrundina at gera, vit hava vil alt tað globala umhvørvisstarvið at gera o. s. fr. So tit mugu skilja, at hetta er ein stór og spennandi avbjóðing, sum mær dámar sera væl.

– Umhvørvismálaráðið er eitt stórt klaver við nógvi tangelantum sigur Svend Auken.

Spurður, um hann er ein beiskur politikari, eftir at vera frákoyrdur sum formaður - og sostætt dumpaður sum forsætisráðharrakandidatur, sigur hann, at tað er hann ikki.

– Hatta er farið, og har vendst ikki aftur. Eg havi nú eitt starv, sum eg eri væl nøgdur við, og eg haldi, at eg enn havi okkurt eftir, sum kann dugna samfelagnum.

Svend Auken: Danskur ráðharri við nógvi metum

